

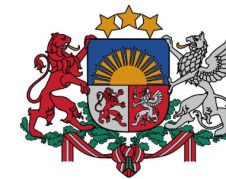
Zemkopības ministrija

Iesniegtie priekšlikumi par meža zemes kategoriju un informācija par potenciālajiem scenārijiem atjaunotajā NEKP

Zemes sektora (t.sk. mežsaimniecība) un lauksaimniecības darba grupas sanāksme

29.02.2024.

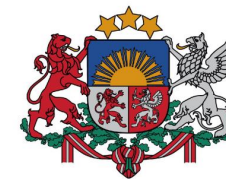
Pirms diskusijas....

Zemkopības ministrija

- Zemkopības ministrija vēlētos vērst uzmanību tam, ka vienlīdz svarīgas ir visas savstarpēji saistītās ilgtspējas dimensijas – vides, ekonomiskā un sociālā.
- Latvijā jāatrod līdzsvars starp vides un zemes apsaimniekošanas vajadzībām. Ja tie ir saimnieciskie ierobežojumi, tās ir arī godīgas kompensācijas. Ja tie ir nacionāli pieņemti vides un klimata mērķi, to sasniegšana ir visas sabiedrības atbildība. Ja ir dažādi uzskati par risinājumiem, tās ir cieņpilnas diskusijas un kompromisi. Tikai kopā varam rast labāko risinājumu!

Par mērķiem un grūtībām...

Zemkopības ministrija

- Meža apsaimniekošanas plānošana jāveic ilgtermiņā nevis īstermiņā, tāpēc ir grūti izvirzīt pasākumus ZIZIMM sektoram, kur ir noteikts konkrēts mērķis 2030.gadam.
- Meža nozarē pasākumi ir jāplāno vismaz līdz 2050.gadam, kad Latvija apņēmusies sasniegt klimatneitralitāti.
- Latvija atzīst, ka ZIZIMM sektora loma klimatneitralitātes sasniegšana ir būtiska, taču jāņem vērā, ka šo sektoru būtiski ietekmē arī dažādi dabiski un antropogēni faktori, kā piemēram, mežu vecumstruktūra, kara ietekme uz iepriekš importētā koksnes resursa pieejamību, kā arī citi faktori, kas veicina ikgadējais izmaiņas ZIZIMM sektora SEG bilancē, tā tad arī ietekmē konkrēta skaitliska mērķa sasniegšanu.
- Turklāt, svarīgi ņemt vērā, ka visas dabiskās ekosistēmas ilgtermiņā tiecas uz neto nulles emisijām jeb ir noteikts limits, līdz kuram zemes apsaimniekošanā var veicināt piesaisti, līdz ar to ir jāpieļauj ZIZIMM sektora SEG bilances svārstības ap neto emisiju nulles līmeni. Bez tam Latvijas gadījumā organisko augšņu emisijas šo nulles līmeni būtiski pārbīda uz emisiju pusi. Papildus piesaisti zemes kategorijās ir ļoti sarežģīti nodrošināt neierobežojot tautsaimniecību/apsaimniekošanas līmenī, kas būtiski ietekmētu tās dzīvotspēju.

Kopējais priekšlikumu apjoms

- Sākotnēji vēlamies pateikties par izrādīto interesi un priekšlikumu iesniegšanu.
- Kopā meža blokā par jau esošajiem pasākumiem un turpmāk veicamajām darbībām meža zemēs ir saņemti 27 paplašināti un nepaplašināti priekšlikumi (visvairāk no visām ZIZIMM uzskaites kategorijām).
- Vēlamies vērst uzmanību, ka NEKP kontekstā svarīgi primāri apzināt pasākumus, kas sniegtu būtisku pienesumu klimata mērķiem.

I Mežistrāde un tās apjoms

- Vairāki priekšlikumi/komentāri iesniegti par mežistrādes apjomu, kā piemēram:

"Nepieciešams noteikt veicamās darbības un mērķrādītājus mežizstrādes ietekmes un atmežošanas emisiju samazinājumam"

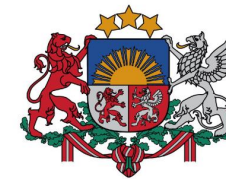
- Skaidrojums:

"Pāri visam mežizstrādes apjomu nosaka un limitē meža vecumstruktūra, stāvoklis un aprobežojumi (saimniecisks vai saimnieciski ierobežots mežs).

Jau pašlaik valsts mežos ir noteikts koku ciršanas maksimālais apjoms (MK rīkojums Nr. 435 «Par koku ciršanas maksimāli pieļaujamo apjomu 2021.–2025. gadam»), kas strādā kā limitējošais faktors mežizstrādei. Privātajos mežos, kas atbilst MK noteikumiem Nr.935 «Noteikumi par koku ciršanu mežā» (atbilst vecumam vai caurmēram), mežizstrādes tendences nosaka tirgus situācija.

Attiecībā uz atmežošanu - tā tiek regulēta ar MK noteikumiem Nr.889 «Noteikumi par atmežošanas kompensācijas noteikšanas kritērijiem, aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību». Noteikumi nodrošina, ka atmežošana de jure jeb mežos, kas reģistrēti valsts meža reģistrā, notiek tikai objektīvu iemeslu/nepieciešamības dēļ."

I Nozaru saimnieciskās darbības ierobežošana

Zemkopības ministrija

- Priekšlikums:

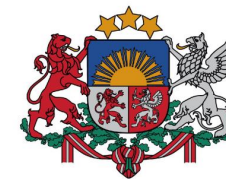
"Iepriekš darba grupā prezentētie LVMI "Silava" aprēķini rādīja, ka pie nemainīgas meža platības no piedāvātajiem scenārijiem labāko efektu gan uz 2030., gan uz 2050. gadu dotu galvenās cirtes apjoma samazināšana par 30%. Šo scenāriju būtu nepieciešams attīstīt, vajadzības gadījumā papildinot ar citiem pasākumiem (piemēram, apmežošanu, kūdras ieguves samazināšanu)."

- Skaidrojums:

"Meža gadījumā mežistrādes samazināšana varētu novest pie īslaicīga ieguvuma, nākotnē piesaistes intensitāte novecojošā mežā samazināsies un iespējams emisiju apjoms pieaugums (iemesli - mežistrāde, klimatiskie un dabiskie faktori utt.). Bez tam mežistrādes samazinājums iespējams tikai ierobežojot saimniecisko darbību, kas būtiski ietekmētu sektora dzīvotspēju un būtu kompensējams ar maksājumiem zemju īpašniekiem.

Lai sasniegtu 2030.gada mērķus ir jāveic zemes apsaimniekošanas un zemes lietošanas veida transformācijas pasākumi apjomos, kas prasa ievērojamus finanšu līdzekļus un sagatavošanas darbus, kā arī skaidrību vēl neieviesto ES politiku nosacījumos, kā piemēram, oglekļa sertifikācijas un "piesārņotājs maksā" nosacījumu skaidrību, dabas atjaunošanas regulas pasākumu īstenošanas apmērus valstī u.c. saistīto vēl neieviesto politiku nosacījumus. Neskaidrības ietekmē ZIZIMM pasākumu un to finansēšanas iespēju plānošanu."

I Piesaiste meža zemēs

Zemkopības ministrija

- Priekšlikums:

"Saskaņā ar Informatīvā ziņojuma projektu par zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības nozares virzību uz klimata neitralitāti, meža nozares piesaistes rādītāju samazināšanās, nevis lauksaimniecības nozares emisijas ir būtiski ietekmējušas ZIZIMM nozares bilanci. Tādēļ ir jāpārvērtē emisiju samazināšanas stratēģiju virzība."

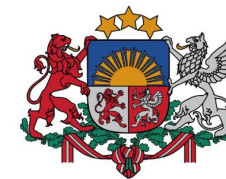
- Atbilde:

"Jāņem vērā, ka mežu uzskaites kategorijas piesaistes un emisiju bilanci būtiski ietekmē iepriekš piekoptās zemes apsaimniekošanas prakses (1923.gadā Latvijā meža platības bija 23 % (atsauci uz datu avotu sk. zemāk)), mežu vecumstruktūra un, kā jau iepriekš minējām, arī dažādi ārēji faktori, kā piemēram, kara ietekme uz iepriekš importētā koksnes resursa pieejamību, tirgus svārstības un tendences, kā arī citi dabiski un antropogēni faktori.

Turklāt, svarīgi ņemt vērā, ka visas dabiskās ekosistēmas ilgtermiņā tiecas uz neto nulles emisijām jeb ir noteikts limits, līdz kuram zemes apsaimniekošanā var veicināt piesaisti, līdz ar to ir jāpieļauj ZIZIMM sektora SEG bilances svārstības ap neto emisiju nulles līmeni. Meža uzskaites gadījumā pat vecumstruktūras, mežistrādes svārstību un citu faktoru svārstības nosegt ir izaicinājums, jo pēdējos gados esam visu šo faktoru piesātinājuma punktā, kad papildus piesaistes radīt ir sarežģīti."

Avots datiem par mežainumu: V.Šulcs «Latvijas meža tipoloģija un ģeogrāfija» (https://www.mf.lbtu.lv/sites/mf/files/files/lapas/Meza_tipologija.pdf)

II Vides prasību iekļaušana scenārijos

Zemkopības ministrija

- Protams, saistībā ar meža nozari un vides prasību iekļaušanu arī ir iesniegti vairāki priekšlikumi, kā piemēram:

"Nevaram piekrist uzstādījumam, ka meža platība, kur aizliegta mežsaimnieciskā darbība, saskaņā ar Bioloģiskās daudzveidības stratēģijā iekļautajām prasībām, pēc 2023.gada pieaug no 251 tūkst. ha līdz 400 tūkst. ha (vismaz 10% no meža zemēm), bet meža platības, kur nav atļauta galvenā cirte ar kailcirtes metodi, pēc 2023. gada pieaug no 205 tūkst. ha līdz 800 tūkst. ha (ne mazāk kā 20% no meža zemju kopplatības). Vispirms, atgādinām, ka Bioloģiskās daudzveidības stratēģijā tiek runāts par procentiem no sauszemes teritorijas, nevis meža teritorijas."

- Skaidrojums:

"Pašreiz ir grūti izdarīt kādus konkrētus pieņēmumus par vides prasībām/saimnieciskajiem ierobežojumiem, jo ir daudzi vides aizsardzības dokumenti, kas ir tikai plānošanas stadijā un nenosaka saimnieciskās darbības ierobežojumus meža zemēs, tik detalizēti kā tas veikts scenārija un neieciešams modelēšanas veikšanai. Līdz ar to šis ir tikai pieņēmumus. Piekrītam, ka konceptuālus vides jautājumus nevajadzētu risināt caur Nacionālā klimata un enerģētikas plāna izstrādi un pašreiz būtu objektīvi iekļaut prasības par kurām varam būt droši un veikta vienošanās valsts līmenī. Protams, jāņem vērā, ka NEKP pasākumiem jāatbilst visiem trīs ilgtspējības pīlāriem."

II Ietekme uz vidi

- Ir iesniegti komentāri, kuros izteiktas bažas par pasākumu ietekmi uz vidi:

"ZIZIMM mērķa scenārija projektā iekļauto pasākumu darbību izpilde var veidot būtiskas ietekmes uz vidi, piemēram, mežu mēslošana (augšņu ielabošana), hidroloģiskā režīma uzlabošana slapjajņos, apmežojumu veidošana u.c. Lai virzītos lēmumu pieņemšanā, nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums un īstenojamās darbību ietekmes minimizēšanai. Šobrīd nevar spriest par pasākumiem, nezinot ietekmes uz vidi būtiskumu un samazināšanas iespējas. Tāpat pasākumu īstenošana var nonākt pretrunā ar starptautisko normatīvo vidi un starptautiskām saistībām, radot riskus valsts reputācijai, sankciju iespējamībai un komersantu eksportspējai."

- Skaidrojums:

"Piekrītam, ka pasākumiem jābūt izvērtētiem no vides aspekta. NEKP plāns gan ir orientēts uz klimata vajadzībām un ietver pasākumus, kas var sniegt ieguldījumus klimata mērķu sasniegšanā, taču pasākumiem nevajadzētu būt pretrunā ar vides vajadzībām. Latvijā esošie nosacījumi šāda veida (kā NEKP) plānošanas dokumentiem nosaka kārtību kādā jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums."

Daļa no minētajiem pasākumiem gan tiek īstenoti arī citās valstīs, Piemēram, Somija augšņu ielabošanu mežā ir iesniegusi kā pasākumu atjaunotajā NEKP."

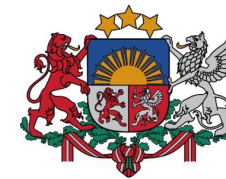
II Vides prasību definēšana

- Priekšlikums:
- *"Galvenie cēloņi oglekļa piesaistes samazināšanai mežos netiek atspoguļoti plāna ZIZIMM sektora veicamajās darbībās - šobrīd nav darbību, kas samazinātu mežizstrādes apjomu vai ierobežotu atmežošanu. Šobrīd nav skaidrs, kā un vai plānā ir iestrādāta veco mežu aizsardzība, atbilstoši ES mežu stratēģijai un Eiropas Komisijas vadlīnijām par vecu mežu saglabāšanu."*

- Skaidrojums:

"Attiecībā uz mežizstrādes apjomu sniedzām savu skaidrojumu iepriekš. Par "vecu mežu" aizsardzību - pašreiz scenārijā ir iekļautas esošās aizsardzības prasības, tostarp līdz šim definētie «vecie meži» jeb meži dabas rezervātos. Modelēšanā ir grūti iekļaut tādas vides mērķus un prasības, kas valstiskā līmenī nav definētas un par tām nav pieņemts lēmums (piemērām, pieejami telpiski dati, to kritēriji). Tas attiecas arī uz «veciem mežiem». Vienlaikus nav paredzams, ka «vecu mežu» noteikšana, ietekmēs NEKP mērķus, jo šo mežu īpatsvars būs neliels un daļai no tiem jau šobrīd ir noteikts aizsardzības statuss."

III Mežsaimniecība un energodrošība

Zemkopības ministrija

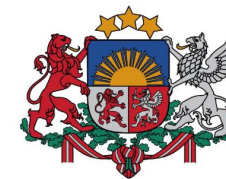
- Priekšlikums:

"Nepieņemt lēmumus, kas var samazināt koksnes resursu pieejamību mežā, tā pastarpināti apdraudot Latvijas energo neatkarību un siltuma enerģijas pieejamību mājsaimniecībām un energointensīviem uzņēmumiem.

Vērtējot soļus Latvijas klimata mērķu sasniegšanā, aicinām ņemt vērā, ka meža augšanas procesā no atmosfēras piesaistītā un uzkrātā oglekļa atbrīvošana koksnes sadedzināšanas procesā nav un nevar būt pielīdzināma fosilo resursu sadedzināšanā uzkrātā oglekļa emisijām. Pie tam jāņem vērā, ka Krievijas un Ukrainas kara apstākļos Latvijas energo neatkarība ir ne tikai ekonomiski pamatota, bet arī valsts drošības jautājums."

- Skaidrojums:

"Uzskatām, ka šis ir svarīgs punkts un energodrošība Latvijas klimatiskajos apstākļos ir tik pat svarīga, kā klimata mērķu sasniegšana. Piekrītam, ka koksnes sadedzināšanas process nav pielīdzināms fosilā kurināmā sadedzināšanai. Liela nozīme ir sabalansētai un mērķtiecīgai mežsaimniecībai, vides aizsardzībai un koksnes produktu ražošanai un izmantošanai nacionālajām vajadzībām un drošībai."

Zemkopības ministrija

IV Pasākumu apraksts un detalizācija

- Priekšlikums:

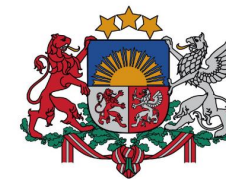
"Pie katra ZIZIMM mērķa scenārija projektā iekļautā pasākuma papildu nepieciešama informācija to īstenotās rīcības sasaiste vai riski ar pielāgošanos nepieciešamību klimata pārmaiņu norisēm, piemēram, meliorācijas sistēmu rekonstrukcija un sausuma izpausmes, koku sugu izvēles apmežojamu izveidē u.c"

- Skaidrojums:

"Esošais normatīvais regulējums jau nosaka šādu pasākumu īstenošanu kārtību un šie nosacījumi ir iekļauti pasākumu modelēšanā. Pasākumi pētījumos ir detalizēti izvērtēti un nav paredzēts, ka tie tiks veikti / pārkāps spēkā esošo normatīvo regulējumu.

Pasākumiem NEKP jābūt aprakstītiem atbilstoši vienotai dokumenta formai un detalizācijai."

V Meža kopšana

Zemkopības ministrija

- Priekšlikums:

"Pie ZIZIMM mērķa scenārija projektā iekļautiem pasākumiem rosinājums attīstīt atsevišķu pasākumu mežsaimniecībā - saliktas kokaudzes veidošana un uzturēšana (dažāda stāvokuma koki un pameža sugas) konkrētos augšanas apstākļos."

- Skaidrojums:

"Latvijā ir sastopamas dažāda vecuma un koku sugu audzes (atbilstoši meža tipam), dažādas meža audzēšanas prakses un apsaimniekošanas pasākumi. Nepieciešams papildu skaidrojums par pasākuma būtību – veicamajām darbībām, un , kā varētu īstenot un modelēt augstāk minēto pasākumu (kā iespējams to aprēķināt un kā to īsti domāts realizēt?). Papildus vēlamies piebilst, ka saliktu audžu kopšanā varētu rasties lielākās emisijas no tehnikas ar ko koptu un izstrādātu šādas audzes, jo periodiski nāktos šo teritoriju apsekot / kopt / izstrādāt vairākkārt."

Zemkopības ministrija

V Meža augšņu ielabošana

- Priekšlikums:

"Meža augšņu ielabošana (minerālmēslojuma pielietošana sausieņos un āreņos). Pirms šā pasākuma iekļaušanas NEKP galīgajā versijā ir jānovērtē sintētisko minerālmēsļu paredzamās emisijas visā to aprites ciklā. Rūpīgi jāizvērtē, vai sintētisko minerālmēsļu ražošana neradīs vairāk izmešu, nekā uzkrās ielabotie meži, kā arī iespējamā negatīvā ietekme uz ūdens kvalitāti un bioloģisko daudzveidību."

- Skaidrojums:

"Piekrītam, ka jābūt daudzpusīgām pasākuma novērtējumam un jāņem vērā arī citu valstu pieredze to īstenošanā, kā arī nacionālie nosacījumi par mēslojuma un koksnes pelnu izmantošanu. Pētījuma ietvaros ietekme ir provizoriski vērtēta un ieguvumi ir samērojami ar risku. Pasākums plānots veikts atbilstoši pašreiz esošajiem normatīvajiem aktiem."

Papildus jāpiebilst, ka Somijā šie pasākumi ir iekļauti atjaunotā NEKP versijā."

V Hidroloģiskā režīma uzlabošana slapjajos

Zemkopības ministrija

- Priekšlikums:

"NEKP pasākumi nedrīkst veicināt papildu drenāžu teritorijās, kur atrasti ES nozīmes biotopi - gan pašreizējo īpaši aizsargājamo teritoriju robežās, gan ārpus tām. Aicinām NEKP un tam sekojošajos politiskajos dokumentos pievienot atrunu, ka mitro mežu susināšana netiek teritorijās, kur tā var atstāt ietekmi uz ES nozīmes biotopiem (tai skaitā ārpus aizsargājamām teritorijām). Attiecībā uz susināšanas ietekmi uz oglekļa emisijām/piesaisti mēs vēlētos norādīt, ka starptautiskajā zinātniskajā literatūrā ir pierādīts, ka aerobie apstākļi, ko rada organisko augšņu susināšanās, rada lielas CO2 emisijas. Hidroloģiskā režīma atjaunošana tuvu dabiskajam ūdens līmenim ievērojami samazina šīs emisijas un kūdras augšņu gadījumā var veicināt oglekļa piesaisti. Ja tiek apgalvots, ka paātrināta koku augšana kompensē susināšanas radītās emisijas, tad, lai valsts politiku balstītu uz šo apgalvojumu, tam jābalstās uz ilgtermiņa monitoringu un zinātniskām publikācijām, kas publicētas recenzētos žurnālos. Mēs arī norādām, ka Somijā veiktais pētījums apstiprina, ka ievērojamu uzlabojumu neto SEG piesaistē, apsaimniekojot mežus organiskās augsnēs, var panākt, izmantojot nepārtraukta seguma mežsaimniecības praksi. Aicinām līdzīgu pieeju (tostarp pētījumu veikšanu, ja nepieciešams rezultātu apstiprināšanai) apsvērt ieviest arī Latvijā."

- Skaidrojums:

"Pasākumus nav paredzēts veikt teritorijās, kur noteikti saimnieciskie ierobežojumi. Protams, arī pasākumu īstenošana tiks veikta pēc normatīvajiem nosacījumiem, kas šajā laikā būs spēkā. Jāapzinās, ka NEKP plānā koncentrējamies uz klimata pasākumiem un visu jau esošo un vēl neesošo vides prasību iekļaušana pašreiz dokumentā nav iespējama. Piekrītam, arī ka turpmāk jāturpina veikt pētījumi par dažādām meža apsaimniekošanas praksēm."

VI Neproduktīvo mežaudžu nomaiņa

- Priekšlikums:

"Neproduktīvo mežaudžu nomaiņa. Lai valsts politika nepasliktinātu jau tā slikto ES nozīmes biotopu stāvokli, un atbilstu ES bioloģiskās daudzveidības stratēģijā 2030 un ES mežu stratēģijā izvirzītajiem mērķiem, tostarp mērķim saglabāt un aizsargāt vecos mežus, iesakām dokumentā iekļaut atrunu, ka neproduktīvo mežaudžu aizstāšana ar produktīvajām ir atļauta un veicināma tikai teritorijās, kas neatbilst ES nozīmes biotopa statusam un tādās, kurās nav veci meži – gan aizsargājamās dabas teritorijās, gan ārpus tām."

- Skaidrojums:

"Dokumentā varam iekļaut šādu atsauci, taču uzskatam, ka visi pasākumi ir jāveic saskaņā ar oficiālu un pieejamu informāciju. Respektīvi, jābūt datiem uz ko balstīt šo nosacījumu, kas ir šie biotopi un kādā apmērā tie tiks aizsargāti (konkrētas platības)."

VI Medījamie dzīvnieki

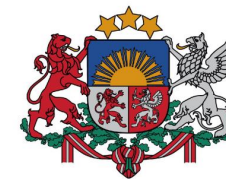
- Priekšlikums:

"Aicinām, pie veicamajiem pasākumiem, iekļaut pasākumus medījamo dzīvnieku skaita samazināšanai, jo to nodarītie bojājumi jaunaudzēs ir būtiski un samazina CO2 piesaistes apjomus. Bojātie kociņi iet bojā pilnībā vai ievērojami samazinās to pieaugums."

- Skaidrojums:

"Medījamo dzīvnieku skaitu, saskaņā ar MK noteikumiem Nr.421 «Medību noteikumi», ikgadēji nosaka un limitē VMD. Dzīvnieka skaita limitēšanu būtu grūti iekļaut klimata scenāriju aprēķinā, taču augu aizsardzības pasākumi pret dzīvnieku bojājumiem gan iespējams nākotnē būtu novērtējami. Papildus pat šo būtu jāveic pētījums un iespējas to veikt līdz pasākumu iesniegšanas brīdim diemžēl nav."

VI Jaunaudžu kopšana

Zemkopības ministrija

- Priekšlikums:

"Jaunaudžu kopšanas apjomu varētu palielināt - vajadzīgs finansējums."

- Skaidrojums:

"Nākamajā KLP SP periodā jādomā par šīs intervences palielināšanu (platības un atbalsta likmes)."

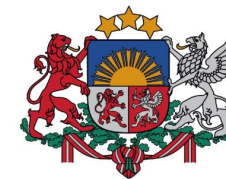
- Priekšlikums:

"Brīvprātīgais oglekļa tirgus, ja piedāvā iesaistīties, tad ir vēlme veikt jaunaudžu kopšanu."

- Skaidrojums :

"Atbalstam šādas darbības iekļaušanu noslīguma/pieņemšanas stadijā esošās Oglekļa piesaistes sertifikācijas satvara regulas (EU 2022/0394) deleģētajos aktos. Pašlaik gan vēl notiek ekspertu darba grupas, kurās tiek diskutēts un precizēts kā un kādas darbības tiks iekļautas tvērumā."

VI Komplekss meža apsaimniekošanas ieteikums

Zemkopības ministrija

- Priekšlikums:

"Pasākumi CO2 piesaistes + aizstāšanas efekta palielināšanai (pamatā kalpo 2050.g. mērķu sasniegšanai):

1. Aktīva mežsaimniecība ārpus ĪADT, mikroliegumiem, vides aizsargjoslām u.c. teritorijām, kuru prioritārais mērķis ir dabas aizsardzība:

i. Atjaunošana ar selekcionētu stādāmo materiālu.

ii. Mežaudžu «klimatnoturīga» kopšana – vienlaikus kalpo mežaudžu noturības stiprināšanai pret klimata pārmaiņu izraisītajām laika apstākļu izmaiņām (vējš, snieglieces).

iii. Meža meliorācija,

iv. Pellošana un mēslošana.

2. Optimālas mežaudžu vecumstruktūra CO2 piesaistes maksimizēšanai

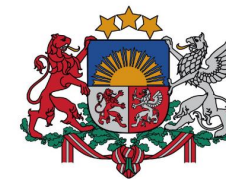
3. Meža ieaudzēšana mazvērtīgās LIZ uz kūdras (organiskām) augsnēm

4. Koksnes produktu izmantošanas veicināšana Latvijā "

- Skaidrojums:

"Daļā no šiem pasākumiem jau ir izvērtēti un ir novērtēts to ilgtermiņa ieguldījums klimata mērķu sasniegšanā. Arī pārējos pasākums būtu nepieciešams turpmāk izvērtēt, izdiskutēt un strādāt pie to iekļaušanas mežu apsaimniekošanā."

VII Koksnes izmantošana būvniecībā

Zemkopības ministrija

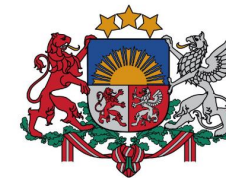
- Priekšlikums:

"Līdzīgi, kā vairākās citās Eiropas valstīs, piemēram, Francijā, ar likumu noteikt, ka valsts un pašvaldību būvniecības iepirkumos jānorāda obligāta prasība izmantot noteiktu procentu koka konstrukciju un koksnes materiālu. Francijas gadījumā no 2022. gada valsts un pašvaldību no jauna celtajās būvēs jābūt izmantotiem vismaz 50% atjaunojamiem materiāliem, kas galvenokārt nozīmē koksni. Lietuvā ir līdzīgs nosacījums, bet Igaunijā par tāda iekļaušanas likumdošanā tiek diskutēts šogad."

- Skaidrojums:

"Piekrītam, ka šādas iniciatīvas vai normatīvā regulējuma izmaiņas Latvijā ir nepieciešamas. Ekonomikas ministrijai sadarbībā ar Zemkopības ministriju, Klimata un enerģētikas ministriju un Finanšu ministriju jāuzsāk darbs pie šī priekšlikuma izskatīšanas. Taču jāatzīst, ka koksnes izmantošana būvniecībā lielāku ieguldījumu sniegtu Rūpniecības un būvniecības sektora SEG emisiju samazināšanā, nevis ZIZIMM sektora klimata mērķu sasniegšanā. Šī iniciatīva sniegtu ieguldījumu Rūpniecības un būvniecības sektorā, jo koksnes resursus uzglabā oglekli un ar to iespējams aizstāt citus emisiju ietilpīgus būvniecības materiālus. ZIZIMM sektora mērķus var palīdzēt sasniegt produktu ražošana uz vietas Latvijā, piemēram, koksnes ķīmiskās pārstrādes vecināšana (īslaicīgi) un kokskaidu plātņu (ilglaicīgi; ~ 25 gadi) ražošana."

VII Koksnes produkti

Zemkopības ministrija

- Priekšlikums:

"Veicinot vietējo, ilgmūžīgo koksnes produktu ražošanu un izmantošanu, pēc iespējas samazināt uz valstīm ārpus Eiropas Savienības (piemēram, Ķīnas) eksportēto apaļkoku apjomu. Neapstrādātas koksnes eksporta samazināšana sniedz būtisku ieguldījumu ZIZIMM klimata mērķu sasniegšanā, stiprina Latvijas tautsaimniecību, īpaši reģionālā griezumā, kā arī veicina ilgtspējīgu darba vietu veidošanos, kas spēj veidot labi apmaksātus ienākumus mājsaimniecībām, spēj nodrošināt pilnu nodokļu nomaksu valsts budžetā un spēj radīt pēc iespējas lielākas vietējās investīcijas tehnoloģiju un darba apstākļu attīstībā."

- Skaidrojums:

"Kā jau iepriekš minējām, atbalstam ilglaicīgu koksnes produktu ražošanu. Taču jāņem vērā arī tas, ka to kāda veida produkti tiek eksportēti no Latvijas nosaka gan viens no Eiropas vienotā tirgus balstiem - brīva preču kustība, kas ietver nosacījumu neveidot valdībai arējās tirdzniecības ierobežojumus, gan arī globālā tirgus situācija."

VII Kaskadēšanas princips

- Priekšlikums:

"Kaskādes principa ievērošana koksnes produktu izmantošanā enerģijas ražošanai. Koksne, kas izmantota ēku būvniecībā, mēbeļu ražošanai ir nozīmīgas oglekļa krātuves un, vienlaikus kalpo kā aizstājējs materiāliem, kuru ražošana rada nozīmīgas CO2 emisijas."

- Skaidrojums:

"Esam par kaskadēšanas principa ievērošanu jeb koksnes biomasas izmantošanu saskaņā ar tās augstāko ekonomisko un vides pievienoto vērtību. Taču, kā zināms, tirgus un dažādu produktu un izejvielu pieprasījums ievieš korekcijas šī principa pielietošanā."

Par turpmāko darbu

Zemkopības ministrija

- Kopumā NEKP pilnveidei tiek izstrādi astoņi **potenciālie** scenāriji, tiem tiek veidots sociālekonomiskais novērtējums, prognozējot ietekmi uz tautsaimniecību.
- Scenārijos tiek iekļauti dažādi pasākumi, to variācijas un intensitātes, kā arī pamata pieņēmumi. To ietekme tiks novērtēta arī ilgtermiņā līdz 2050.gadam.
- Papildus vērtējam tādus pasākumus, kā bioogles izmantošana, skaidu saplākšņa rūpniecību un hidroloģiskā režīma atjaunošana bez apmežošanas.
- Pasākumu komplekss līdz š.g. 10.martam ir jāiesniedz Klimata un enerģētikas ministrijai.

Zemkopības ministrija

**Paldies par uzmanību!
Jautājumi?**